

Comentariul poeziei Mistretul cu colti de argint scrisa de Stefan Doinas Augustin- a patra parte

Folosind un stil concis si de marama simplitate, autorul nu ne ofera dezlegarea tainei; obsedantul proces de cautare este inclus de stingerea idealului sau de brutala realitate a mortii?

Textura alegorica a baladei este incarcata de aspecte simbolice dintre cele mai variate si pe care autorul insusi a incercat sa ni le ofere in diferite acceptiuni ("Modalitati de interpretare a textului literar", 1979).

Exista spune poetul, "un grad zero al lecturii simbolice", in care balada poate fi interpretata "ca un simplu episod de vanatoare, ca o balada cinegetica".

Poemul poate fi urmarit si ca o balada simbolica "a existentei" superioare, tragice, prin care printul perseverent, curajos, plin de noblete, vede vanatoarea ca act existential, al realizarii de sine.

Balada "se incarca de o atmosfera tragic-optimista in masura in care (deznodamantul e vazut ca o atingere a idealului" sau ca jertfa necesara. Daca vanatoarea este privita "ca act ritual cu finalitate superioara", vanatul devine un ideal spiritual, ca in mitologiile indiene, egiptene, chinezesti etc.

Doinas isi prezinta balada si ca "un ritual civilizatoriu", in care printul s-ar putea constitui intr-un potential viitor monarh, care insa pierde timpuriu, in lupta cu fortele oarbe ale haosului natural.

Privit dintr-o perspectiva "pur spiritualista", cum noteaza autorul, poemul baladesc capata turnura unui ritual al initierii, in care armele, in numar de 3 (cifra fatidica) - de lemn, de fier, de foc simbolizeaza treptele maturizarii spirituale. Mistretul urmarit, cel "cu coltii de argint", devine efigie pentru "absolutul libertatii spirituale, meta si polimorfic, niciodata atins, intrarea in domeniul marilor mistere". Celalalt mistret este un animal real, "simbol al accidentului concret, limita tragic-necesara a conditiei umane, caci durata, timpul de desfasurare al "vanatorii" acopera "tot spatiul vietii". In zbaterea sa creatoare, poetul strabate o lume imaginara dar care pentru el este adevarata si unica sa realitate.

Balada "Mistretul cu colti de argint" vadeste cu prisosinta inclinatia autorului spre neoclasicism, prin perfectiunea sobra a versului, printr-o deosebita armonizare interioara prin echilibru si solemnitate -irumpand, fructos, pe un fundal romantic.

Eugen Simion observa ca "Doinas nu renunta la valorile stilului inalt in poezie si structura lui ramane, in esenta o aventura a imposibilei perfectiuni (...) Exista un stil Doinas in poezia romana postbelica un mod de a fi in poezie, un stil care vede de sus, mtelectualizeaza emotia si vorbeste in poeme taiate dupa regulile geometriei, despre reveriile spiritului aristocratic".

Tesuta intr-o aura de mit si legenda balada acestui original poet contemporan reprezinta una dintre peselc de rezistenta ale literaturii noastre postbelice.